

ผลของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลว
ที่มีต่อการระบุงสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

นางสาว วิภา สมิตร์เหมาะ

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-806-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017162: 117313427

EFFECTS OF FOCUSED ATTENTION ON SELF AND TASK WITH SUCCESS AND FAILURE
ON ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS' CAUSAL ATTRIBUTION
OF SUCCESS AND FAILURE

Miss Wipa Sumitmor

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-806-6

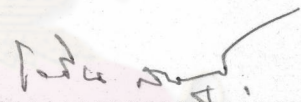
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลว
ที่มีต่อการระบุงสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว ของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา
โดย นางสาว วิภา สุมิตรเหมาะ
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประसार มาลากุล ณ อยุธยา

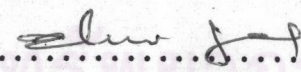

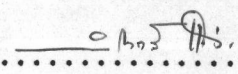
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

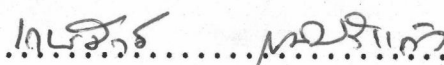

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. โยธิน คั่นสนยุท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประसार มาลากุล ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรินทร์ แสงสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ กุมิศรีแก้ว)

วิชา สุมิตรเหมาะ : ผลของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับการสำเร็จและความล้มเหลว
ที่มีต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวของนักเรียนระดับประถมศึกษา
(EFFECTS OF FOCUSED ATTENTION ON SELF AND TASK WITH SUCCESS AND
FAILURE ON ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS' CAUSAL ATTRIBUTION OF SUCCESS
AND FAILURE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 80 หน้า.
ISBN 974-578-806-6.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใส่ใจที่เน้นตนเอง
และงาน กับการสำเร็จและความล้มเหลวที่มีต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวจาก
ปัจจัยภายใน (ความสามารถ และความพยายาม) และปัจจัยภายนอก (ความยากของงาน และโชค)
กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพร้อมพระณวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ แบบสอบถามการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และแบบสอบถามการ
ระบุสาเหตุของความล้มเหลว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสุ่มตัวอย่างนักเรียนเข้ารับการทดลองเป็นรายบุคคลใน
2 สภาพการณ์ คือ สภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นตนเอง สร้างสภาพการณ์โดยใช้กล้องวิดีโอ และการใช้
คำชี้แจงเพื่อให้เกิดการใส่ใจที่เน้นตนเอง และสภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นงาน สร้างสภาพการณ์โดยใช้
คำชี้แจงเพื่อให้เกิดการใส่ใจที่เน้นงาน แล้วให้นักเรียนในแต่ละสภาพการณ์ทำงานเกี่ยวกับการจำช่วง
ตัวเลขซึ่งให้ระลึกรหัสตัวเลขแบบย้อนกลับ แล้วให้ตอบแบบสอบถามการระบุสาเหตุหลังจากทราบผลลัพธ์ว่า
ตนเองประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ซึ่งวิเคราะห์ด้วยเครื่อง
คอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสร้างสภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นตนเอง มีการระบุสาเหตุจากปัจจัย
ภายใน อันได้แก่ ความสามารถ และความพยายาม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)
กับนักเรียนที่ได้รับการสร้างสภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นงาน
2. นักเรียนที่ได้รับการสร้างสภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นงาน มีการระบุสาเหตุจากปัจจัย
ภายนอก อันได้แก่ ความยากของงาน และโชค ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) กับนักเรียน
ที่ได้รับการสร้างสภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นตนเอง
3. นักเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีการระบุสาเหตุจากปัจจัยภายใน อันได้แก่ ความสามารถ
และความพยายาม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) กับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว
4. นักเรียนที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว มีการระบุสาเหตุจากปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ความยาก
ของงาน และโชค ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) กับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

WIPA SUMITMOR : EFFECTS OF FOCUSED ATTENTION ON SELF AND TASK WITH SUCCESS AND FAILURE ON ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS' CAUSAL ATTRIBUTION OF SUCCESS AND FAILURE. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. PRASARN MALAKUL, Ph.D. 80 PP. ISBN 974-578-806-6

The purpose of this experimental research was to study the effects of focused attention on self and task with success and failure on causal attribution of success and failure from internal attribution (ability and effort) and external attribution (task difficulty and luck). The sample included eighty Prathom six students from Prompunwithaya School, Bangkok. The instruments in this research were a questionnaire on attribution of success and a questionnaire on attribution of failure. The data was obtained by randomizing each student into two situations which were the situation of self-focused attention created by using the video camera and the instruction for self-focused attention and the situation of task-focused attention created by using the instruction for task-focused attention. Then the researcher asked the student in each situation do the task about memorizing digit span which the student had to recall backward span and then asked him to answer the question in the questionnaire after the student knew the outcome that he succeeded or failed. The data were analyzed by using arithmetic means, standard deviations two way analysis of variance and t-test which processed by the SPSS program computer.

The research results are as follow:

1. The self-focused attention students' attribution of success and failure from internal attribution (ability and effort) are not significantly different from the attribution for success and failure of the task-focused attention students.

2. The task-focused attention students' attribution of success and failure from external attribution (task difficulty and luck) are not significantly different from the attribution for success and failure of the self-focused attention students.

3. The attribution for success and failure of the succeeded students on internal attribution (ability and effort) are significantly different from the attribution for success and failure of the students who failed.

4. The attribution for success and failure of the failed students on external attribution (task difficulty and luck) are not significantly different from the attribution for success and failure of the students who succeeded.

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น และคำแนะนำต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความรัก ความเมตตา และเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ตลอดจนกรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วน อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาจากท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยกเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว และอาจารย์ ดร. จิน แบรี ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงโครงร่างวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในด้าน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนแม่พระฟาติมา โรงเรียนพร้อมพรรณวิทยา กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนให้ความเอื้อเฟื้อในการจัดสถานที่ และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ขอขอบคุณ คุณเกษร ฉายแก้ว คุณสุพจน์ ทวางศ์ และคุณนิภา ติงเจอร์ญ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือระหว่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณ คุณสันทัด ทองรินทร์ ที่ได้ช่วยเหลือในการบันทึกเทปวีดีโอในการทดลองอย่างดียิ่ง ทั้งนี้ขอขอบคุณเพื่อร่วมรุ่น และพี่น้องชาวจิตวิทยาทุกคนที่เป็นกำลังใจตลอดเวลาของการทำวิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ คุณชาย และคุณน้ำ ที่ได้ส่งเสริมให้ ผู้วิจัยมีโอกาสที่ดีทางการศึกษา ขอกราบระลึกถึงพระคุณของคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ปฐมวัย จนกระทั่งปัจจุบันมา ณ ที่นี้ด้วย

วิภา สุมิตรเหมาะ

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ด
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	3
ทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการสำนึกที่ เห็นตนเองและงาน	3
ทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการระบุนสาเหตุ	8
งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว กับตัวแปรที่ศึกษา	16
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	19
สมมติฐานในการวิจัย	19
ขอบเขตของการวิจัย	20
ตัวแปรในการวิจัย	20
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	21
ประโยชน์ที่คาดว่าจะ ได้รับจากการวิจัย	21
2 วิธีดำเนินการวิจัย	23
การออกแบบการวิจัย	23
กลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
วิธีดำเนินการวิจัย	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 อภิปรายผลการวิจัย	48
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	54
รายการอ้างอิง	59
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก	67
ภาคผนวก ข	68
ภาคผนวก ค	70
ภาคผนวก ง	75
ประวัติผู้เขียน	80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการทดลอง แบ่งตามสภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลว....	24
2	แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว จำแนกตามสภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับความสำเร็จและความล้มเหลว	34
3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว	35
4	แสดงจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวจากการประเมินความสำคัญของสาเหตุ จำแนกตามระดับความสำคัญของสาเหตุ .	36
5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวจากการประเมินความสำคัญของสาเหตุ จำแนกตามเพศ	37
6	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวจากการประเมินความสำคัญของสาเหตุโดยรวมทุกสาเหตุ จำแนกจากรายการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับความสำเร็จและความล้มเหลว	38
7	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลวที่มีต่อความสามารถ..	39
8	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลวที่มีต่อความพยายาม..	40
9	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลวที่มีต่อความยากของงาน.....	41
10	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลวที่มีต่อโชค	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของการใส่ปุ๋ยที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลวที่มีต่อสาเหตุอื่น ๆ..	43
12	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวจากการประเมินความสำคัญของสาเหตุจำแนกตามสภาพการณ์ของการใส่ปุ๋ยที่เน้นตนเองและงาน	44
13	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวจากการประเมินความสำคัญของสาเหตุจำแนกตามความสำเร็จและความล้มเหลว	45
14	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวต่อสาเหตุจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก จำแนกตามความสำเร็จและความล้มเหลว ...	46

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงการสำใจตามแนวคิดทฤษฎีการรู้สึกรู้สีกตนเอง (The Theory of Self Awareness)	4
2	แสดงขั้นตอนของรูปแบบการระบุงสาเหตุของความสำใจและความล้มเหลว...	12

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย